

Både godt og skidt i rapporten fra Klimakommissionen

Det er positivt, at Klimakommissionen har fokus på helheder, men det kniber med det konkrete indhold, mener Dansk Fjernvarmes direktør, Jørgen G. Jørgensen.

KLIMA

Af direktør Jørgen G. Jørgensen,
Dansk Fjernvarme

Så kom den, Klimakommissionens længe ventede rapport. Efter 2½ års arbejde, hvor man må forstå, at der har været rigtig mange interne diskussioner i kommissionen. Det er ikke overraskende i betragtning af emnets karakter.

Omkring offentliggørelsen 28. september prægede Klimakommissionens rapport alle aviser og nyhedsindslag i et par dage, men egentlig ikke ret meget længere. Nu, hvor røgen er ved at lægge sig, er det måske tid for en lidt nærmere vurdering af indholdet.

Jeg har flere gange haft lejlighed til at høre Klimakommissionens formand, Kathrine Richardson, udlægge teksten og rapportens konklusioner.

Det er hun rigtig god til, meget levende og engageret. Men når man har hørt det nogle gange, herunder selv har haft lejlighed til at stille spørgsmål og til at høre svarene på andres, er man måske knap så positiv.

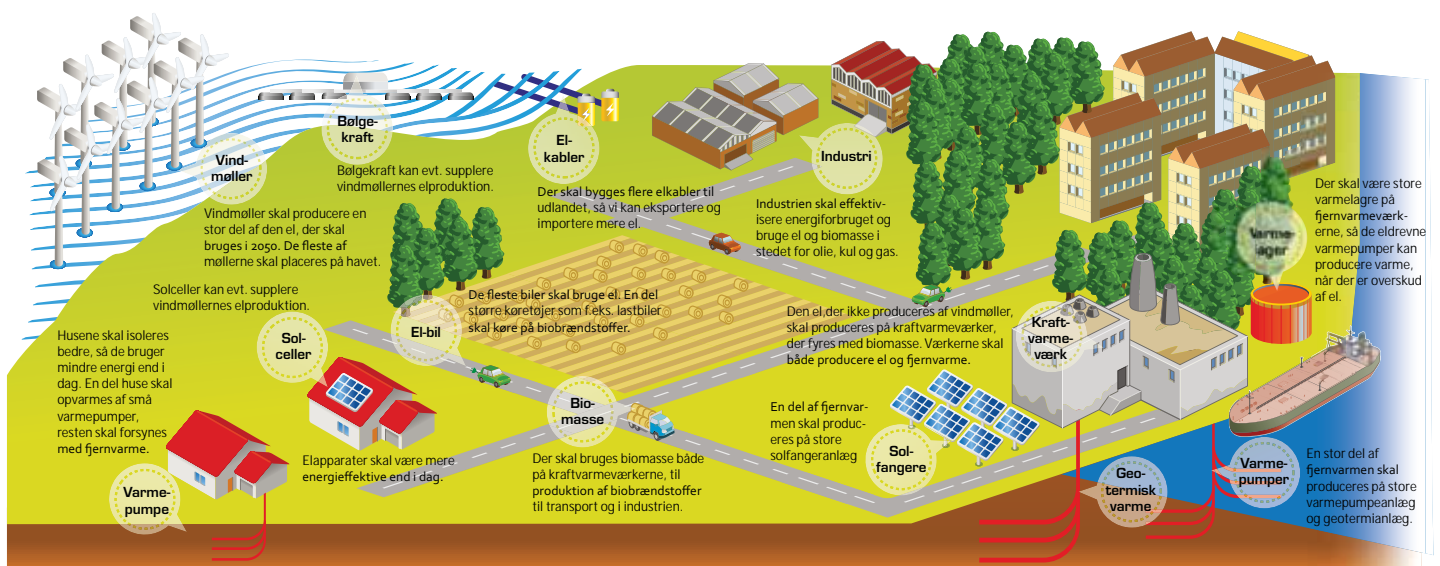
Rapporten har overordnet nogle gode betragtninger, ikke mindst ved at operere med et samlet energisystem, frem for en række sektorer. Efter min mening kniber det dog lidt med det konkrete indhold og substansen i svarene.

Det er både vanskeligt og for tidligt at bedømme, hvad der konkret kommer ud af Klimakommissionens arbejde. Foreløbig giver den generelle politiske situation ikke de bedste muligheder for et større energipolitisk forlig på denne side af et folketingsvalg.

Som med så mange andre kommissionsrapporter er det realistiske udfald nok, at der ikke umiddelbart kommer politisk handling i forlængelse af Klimakommissionens anbefalinger. Konklusionerne i rapporten siver nok snarere lige så stille ind i systemerne på embedsmandsniveau og derefter ind i konkrete love og bestemmelser. Sådan går det nok også med denne rapport.

Ingen egentlig nytænkning

Helt overordnet er det svært at se egentlig nytænkning i Klimakommissionens rapport. Den indeholder hverken væsentlige nye informationer og iagttagelser eller revolutionerende forslag, som man ikke har hørt før. Til gengæld er der rigtig mange fornuftige betragtninger,

Energisystemet i 2050 uden brug af fossile brændsler. Kilde: Klimakommissionen.

analyser og forslag i rapporten. Det væsentligste ved rapporten er derfor, at hele energisystemet analyseres samlet og ikke sektoropdelt. Samtidig vil selve rapportens eksistens uden tvivl være med til at kvalificere og fastholde den dagsorden, der handler om vores fremtidige energipolitik.

Højt fagligt niveau

Sammenfatningen af rapporten er en hurtigt læst sag på knap 100 sider, hvoraf over halvdelen er illustrationer. Man kan se, at der har været dygtige kommunikationsfolk inde over, og det er fint. Læser man selve hovedrapporten, og ikke mindst den underliggende dokumentation, stiger det faglige niveau betydeligt. Her er en række fakta og interessante analyser (inklusiv henvisning til Varmeplan Danmark), der vil danne basis for mange videre konkrete overvejelser.

Men hvad står der så i rapporten, og hvad går kommissionens anbefalinger ud på? Først kan det konstateres, at der både kvantitativt og kvalitativt er meget stor fokus på elsystemet og transportområdet. Som fjernvarmemand kan man i første omgang undre sig en smule over, hvorfor der ikke står mere om fjernvarme. Forklaringen er selvfølgelig, at rapporten især handler om problemområderne og om, hvor der skal ske noget andet end i dag. Derfor er den prioritering ved nærmere eftertanke rimelig nok.

Matcher holdninger i hvidbog

Det skal understreges, at der er en del betragtninger og anbefalinger, som passer fint sammen med Dansk Fjernvarmes holdninger, sådan som de blandt andet er udtrykt i Dansk Fjernvarmes hvidbog. Anbefalingerne på varmeområdet falder også fint i tråd med anbefalingerne i Varmeplan Danmark 2010. Begge rapporter anbefaler, at varmen i bygninger i endnu højere grad skal komme fra fjernvarme - og fra individuelle varmepumper uden for de kollektive forsyningsområder. Set fra Dansk Fjernvarmes synspunkt er i det meget positivt, at rapporten skelner mellem kollektivt

(Fortsættes næste side)

UDDRAG AF ANBEFALINGERNE

UDDRAG AF ANBEFALINGERNE

Klimakommissionens rapport, der blev offentliggjort 28. september 2010, indeholder 40 konkrete anbefalinger til initiativer og beslutninger, som alle er møntet på konkret gennemførelse i de nærmeste år for at sikre fremdrift mod målet om et energisystem uden fossile brændsler i 2050.

Herunder bringer vi et udpluk af anbefalingerne. Læs alle Klimakommissionens anbefalinger på www.klimakommissionen.dk.

Klimakommissionen anbefaler:

- At der etableres overordnede lovmæssige rammer for visionen om at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler og opnå markante reduktioner af drivhusgasudledningerne. (1. anbefaling)
- At der indføres en ny afgift på fossilt brændsel, der som udgangspunkt omfatter al brug af fossilt brændsel med samme afgiftssats for alle anvendelser. Afgiften udgør det bærende virkemiddel til at fremme energieffektiviseringer og omlægning til vedvarende energi i både erhvervsliv og husholdninger. (4. anbefaling)
- At det overvejes på sigt at indføre en generel energiafgift for biomasse, hvis det politisk vurderes, at øget anvendelse af biomasse kan føre til en uønsket afhængighed af importeret biomasse. (9. anbefaling)
- At kommunerne og regionerne:
 - Opgør og offentliggør deres årlige energiforbrug pr. kvadratmeter opvarmet areal på basis af BBR registerets oplysninger. Energistyrelsen udarbejder regelmæssigt en benchmarking, som sammenligner energiforbruget (per kvadratmeter opvarmet areal) i de forskellige kommuner og regioner for sammenlignelige institutioner.
 - Laver en langsigtet plan for nedbringelse af energiforbruget og for konvertering væk fra fossile brændsler. Planen skal sikre, at alle rentable energieffektiviseringsprojekter realiseres og skal tages op til revision hvert femte år bl.a. på baggrund af nye energimærkninger. (21. anbefaling)
- At der i samarbejde med Energinet.dk og elnetselskaberne udarbejdes en konkret plan for udviklingen af et intelligent energisystem. Planen skal med udgangspunkt i visionen om at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler i 2050 have særlig fokus på indsatsen frem til 2025. (22. anbefaling)
- At varmepumper i fjernvarmeforsyningen fremmes, og at der sikres et hensigtsmæssigt samspil med vindkraft og kraftvarmeproduktion. Dette skal sikres gennem en hensigtsmæssig incitamentsstruktur herunder, at afgiften lægges på elforbruget til varmepumperne. (26. anbefaling)
- At der med henblik på at fremme udfasningen af olie til individuel opvarmning ikke må installeres nye oliefyr efter 2015. (27. anbefaling)
- At det sikres, at individuelle varmepumper er konkurrencedygtige i forhold til biomassefyr samt at de er forberedt til fleksibelt elforbrug, dvs. at den nødvendige styringselektronik og lagerkapacitet er til rådighed. (28. anbefaling)

Kilde: Klimakommissionen Grøn energi - vejen mod et dansk energisystem uden fossile brændsler.

(Fortsat fra forrige side)

forsynede områder og områder uden kollektiv varmforsyning.

Klimakommissionens rapport anlægger i det hele taget mange overordnede helhedsbetragtninger, ligesom der er god vægt på samfundsøkonomi. Begge dele er positivt. Og det er selvfølgelig indlysende rigtigt, at energisystemerne skal ses samlet, ikke mindst på el- og varmeområdet.

Fortsat stor rolle til fjernvarmen

I Dansk Fjernvarme glæder vi os over, at fjernvarme fortsat forventes at spille en stor rolle i det samlede danske energisystem. Fremover vil det i stigende grad være som "fleksibel elaftager" ved brug af store varmepumper. Fjernvarmens fleksibilitet og evne til energilagring er der også vægt på, ligesom det forventes, at fjernvarme i stigende grad vil være baseret på mere biomasse (inkl. affald), sol og geotermi.

Der er også fokus på afgiftssystemet, hvor der lægges op til generel afgift på alle fossile brændsler, selv om det anerkendes, at det kan give konkurrencemæssige udfordringer for nogle energitunge industrier og for elproduktionen. Der lægges ligeledes op til afgift på biomasse, bl.a. fordi man frygter, at efterspørgslen

på biomasse kan blive for stor internationalt. Derfor anses biomasse af Klimakommissionen for en knap ressource, og det anbefales, at det samlede forbrug i Danmark ikke skal være større end den samlede produktion af biomasse i Danmark. Ikke fordi der ikke skal handles biomasse hen over grænserne, men fordi et større volumen kan være økonomisk problematisk, da man må forvente, at andre lande også vil medvirke til, at biomasseefterspørgslen forventeligt vil stige kraftigt de kommende år.

40 forskellige anbefalinger

Konkret har Klimakommissionen 40 forskellige anbefalinger af ret blanded karakter. Nogle mere konkrete end andre. Et meget konkret forslag er f.eks. forbud mod nye oliefyre fra 2015. Der er pudsigt nok ikke et tilsvarende forslag i forhold til naturgasfyre og heller ikke et ord om, hvordan konverteringen fra naturgas til fjernvarme i praksis skal ske.

En anden anbefaling understreger, at individuelle varmepumper bør være konkurrencedygtige i forhold til biomassefyre, hvilket kan være meget fornuftigt. Men det er ulogisk, at man ikke i samme anbefaling fremhæver, at sådanne individuelle varmepumper ikke bør være konkurrencedygtige

til fjernvarme, hvis vi skal realisere fjernvarmens samfundsøkonomiske potentiale. På det konkrete plan er det også tåget, hvad Klimakommissionen egentlig mener om bygningsreglementet, herunder snitfladen mellem forsyningsiden og forbrugssiden. Det indtryk er er ikke mindsket efter et par gange at have hørt kommissionens formand svare på netop dette spørgsmål.

Alt i alt er der i mange af forslagene direkte eller indirekte fokus på fjernvarme, bl.a. et forslag om lovgivningsmæssige krav til kommunerne om mere og bedre planlægning, inkl. på tværs af kommuner.

Klimakommissionen har samlet set leveret en omfattende og bred rapport med fokus på helheder og samfundsøkonomi. Dansk Fjernvarme mener i det store og hele, at rapporten er konstruktiv og positiv, men noget ukonkret på en række områder af betydning for fjernvarmesektoren. Konkrete anvisninger har vi til gengæld fået i rigt mål med Varmeplan Danmark 2010. De to rapporter supplerer hinanden godt og giver tilsammen et godt udgangspunkt for politiske beslutninger med relation til fjernvarmeområdet de kommende år.

jgj@danskfjernvarme.dk